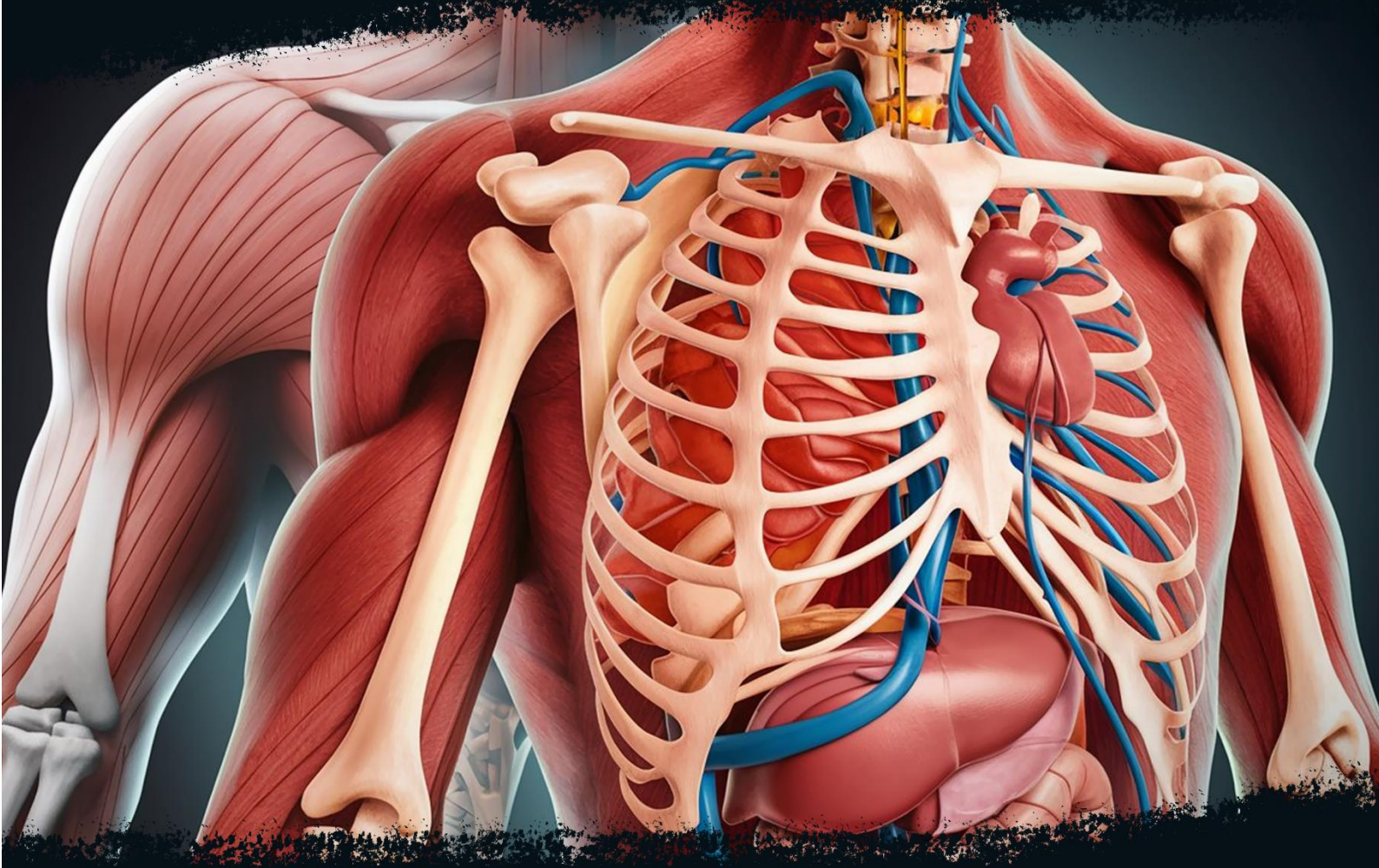

كى منى خولقاندووہ؟ وبؤچى؟ هه موو شتىك به لگه يه له سهر بوونى په روه ردگار

كى منى خولقاندوو؟ وبۇچى؟

هه موو شتىك به لگه يه له سه ر

بوونى په روه ر دگار

ئاماده كردن و وه ر گيپ رانى:

ليژنه ي زانستى له دامه زراوه ي (خدمة المحتوى الإسلامى باللغات)،

ناوه ندى رواد بو وه ر گيپ ران

شركاء التنفيذ:

المحتوى الإسلامي

رواد الترجمة

جمعية الربوة

دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

 Telephone: +966114454900

 ceo@rabwah.sa

 P.O.BOX: 29465

 RIYADH: 11557

 www.islamhouse.com

به ناوى خوى گهوره وميهره بان

پيشه كى

كى خولقينهري ئاسمانه كان وزهوى وئوهى تيباندايه له خولقيئراوه مهزنه كان كه له ژماردن نايه؟

كى ئەم رېكخسته وردهى دروستكردووه له ئاسمانه كان وزهوى؟

كى مروفي خولقاندووه وببستن وبينين وتيگهيشتنى پي به خشيووه، وكي وايلىكردووه بتوانيت زانست به دست بهينيت وههست بكات به هه قيقه ته كان له بووندا؟

چون ليكدانه وه ده كهيت بو ئەم خولقاندنه وورده له ئاميره كانى لاشهت ولاشهى بوونه وهره زيندووه كان؟
كى به ديھيناون؟

ئەم گهردوونه چون رېكخراوه وجيگيره به پي ياساكان؛ كه زور به وردى گهردوونيان رېكخستووه به دريژايي هه زاره ها سال؟

كى ئەم رېكخستنانهى داناوه؛ كه ركيف بهم جيھانه وه ده كه ن (ژيان ومردن، وزوربوونى زينده وهره كان، وشه و ورژ، وهاتن ورؤيشتنى وهرزه كان، وهتد)؟

ئايا ئەم گهردوونه خوى خوى خولقاندووه؟ يان له هيجه وه هاتووه؟ يان به رېكهوت هاتوته بوون؟

بوچى مروف باوهرى به هه نديك شت ههيه له كاتيكدانايانينيت؟ وه كو: (ههست كردن وئقل ورؤح وسوز وخوشه ويستى) ئايا به هوى ئه وه نيه كه شوينه وار وكاريگه ريبان ده بينيت؟ ئيتر چون مروف نكولى ده كات له بوونى خولقينهري ئەم گهردوونه مهزنه؛ له كاتيكدان شوينه وارى خولقيئراوه كانى وشوينه وار وكاريگه رى دروستكردن وره حمه تي ده بينيت؟

هيج كه سيك قبول ناكات ئەم گهردوونى ئەم خانووه ههيه به بي ئه وهى كه س دروستى كرديت! يان بووتريت هيج ئەم خانووهى هيناوته بوون! ئيتر چون هه نديك خه لك باوهرپان وايه كه ئەم گهردوونه مهزنه به بي خولقينهري هاتوته بوون؟ چون مروفي ئاقل قبول ده كات ئەم گهردوونى بووتريت ئەم ووردى ورنيكه له گهردووندا به رېكهوت هاتووه؟

خوى گهوره ده فهرمويت:

﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَالِقُونَ * أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ﴾ واته: ﴿ئايا ئه وان (بي خالقيك) له خويناوه دروست بوون يان خويان (خالق-خولقينهري) ودروستكهرى خويان؟ * ئه ي ئايا ئه وان ئاسمانه كان وزه وبيبان دروست كردووه (نه خير و نيه) به لكو دنيا نين وگومانيان ههيه﴾ [٥٢ : ٣٢].

خوای بهرز وپاك

يهك پهروهردگار وخولقینهر ههيه، زور ناوی جوان و وسيفهتی مهزنی ههيه كه ئاماژهن بو كه مال وشكوداری نهو زاته میهرهبانه، له ناوهکاني خوای گهوره: (الخالق -خولقینهر-، والرحيم -میهرهبان-، والرازق -پروزیدهر-، والکریم -بهخشنده-)، و(الله) بهناوبانگترین ناوی خوای گهورهيه -سبحانه وتعالی-، ماناکهی: بهتهنها شایستهی بهرستنه كه هیچ هاوبه شیکي نییه.

خوای گهوره لهقورئانی پیروژدا دهفهرموئیت :

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * (ئهه) پیغمبهر ﷺ﴾ بلی: ههر نهو (الله) یه خوای تاک وتهنها (۱) اللَّهُ الصَّمَدُ * نهو خوايهی بی نیاز وجیی نیاز وئومیدی (باوهردارانه) (۲) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * كهسی لی نهبووه وله كهس نهبووه (۳) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ * وه ههرگیز هیچ كهس هاوشیوه وهاوتای نهو نییه(۴) ﴿[۱۱۲ : ۱-۴].

وخوای گهوره دهفهرموئیت:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ واته: ﴿خوای زاتیکه جگه له نهو هیچ یه کئیکي تر پهراوی ههق نیه -جگه له نهو هیچ یه کئیکي تر شایستهی بهرستن نیه- و نهو ههمیشه زیندوووه و راگرو سهرهپه رشتیاری (ههموو دروست کراوه کانیتهتی)، نه وهنهوز دهیگریت و نه خه و (چونکه راگرو سهرهپه رشتیاری بوونهوه ره)، ههرچی له ئاسمانه کان و ههرچی له زهویدا ههیه ههر نهوزاته خاوه نیهتی، کئ یه نهوهی (دهتوانیت) تکا بکات له لای نهو، به بی مؤلهتی خوئی، دهشزانیت چی له ئیستا و داهاتوو و رابووردودا روویداوه و رووده دات، هیچ کام له دروستکراوانی زانست و زانیاری تهواویان نیه دهربارهی زانیاری و زانسته کانی نهو، مه گهر بهوهی كه خوئی بیهوئیت فیریان بکات (ئهه پیشکوهتن و زانستهی سهردهم به شتیکی کهمن له بهخششه کانی خوا)، فهرمانه واپی و دهسه لات و زانیی نهوزاته ههموو ئاسمانه کان و زهوی گرتوتهوه و پاریزگاریان به لای خواوه هیچ گران نیه و ماندووی ناکات و ههر نهو خوای بهرزو بلند و گهورهیه ﴿[۲ : ۲۵۵].

سيفه تە كانى پەرورەدگار - سبحانہ و تعالیٰ -

پەرورەدگار زەوى خولقاندووه و ملکہ چى کردووه، و ایلتيکردووه گونجاو بیت بو ژيانى خولقيئراوه كانى لەسەرى، و ئەو زاتە خولقاندوويەتى ئاسمانە كان و ئەوہى تىدایە لە دروستكراوه مەزنە كان، و خۆر و مانگ و شەو و رۆژى بەم وردیە رېكخستووہ كە ھەمووى ئاماژەن بو مەزنى ئەو زاتە مېھربانە.

پەرورەدگار ھەوای بو ئیمە رامکردووہ ؛ كە ژيانمان بەبى ھەوا بەردەوام نابیت، و بارانمان بو دادەبەزینیت و دەریا و پرووبارە كانى بۆمان رامکردووہ، و خۆراکمان پیدەبەخشیت ھەر لەو كاتەوہى كۆرپە لە بووین لەنیو سكى دایکمان بەبى ئەوہى ھىچ ھىز و توانایە كمان ھەبیت، و وایکردووہ كە خوین بە نیو دەمارە كانمان ھاتوچۆ بکات و دلمان لىبەدات بە بەردەوامى لەو رۆژەوہى لەدايك بووین ھەتاوہ كو دەمرین.

خوای گەورە دەفەر مویت:

﴿وَاللّٰهُ اٰخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ﴾
واتە: ﴿خوای ئەو خوايە يە كە ئیوہى لە سكى دایكتان دەرھیناوه كە ھىجتان نەدەزانی وە (خوای) گوى و چاو و دلى پىداون بو ئەوہى سوپاسى (خوای) بکەن﴾ [۱۶ : ۷۸].

پەرورەدگارى پەرستراو دەبیت خاوەنى كاملتىن سيفه تە كان بیت

خولقيئەرمان ئەقلى پىبەخشیووين كە دان دەنیت و درك دەكات بە مەزنى پەرورەدگارى، و فیتەرەتى لە ئیمە رواندووہ كە ئاماژەيە بو كاملى ئەو زاتە و ناکریت ھىچ سيفه تىكى كەموكورتى تىدا بیت.

پەرستن دەبیت تەنھا بو اللہ بیت ؛ تەنھا ئەو كاملە بۆيە تەنھا ئەو شایستەى پەرستنە، پەرستنى ھەر كەس و شتىكى تر جگە لە ئەو زاتە ؛ پوچە ئەو كەموكورتى تىدایە و لەوہى توشى مردن و نەمان بیت.

پەرستراوى ھەق كە شایستەى پەرستنە نابیت مرؤف و بت و دار و ئازەل بیت!

گونجاو نییە بو مرؤفى ئاقل كە جگە لە خودایە كى كامل ھىچ يە كىكى تر بپەرستىت، ئیتر چۆن خولقيئراويك دەپەرستىت كە لە خوار پلەى پەرورەدگارى مەزنە و لەوہى نەگات بە پلەى مرؤفیش!

ناكریت پەرورەدگار كۆرپە لە بیت لە سكى ئافرەتیکدا، و لەدايك بیت ھەر وہ كو چۆن مندالى تر لەدايك دەبیت!

پەرورەدگار خولقيئراوه كانى خولقاندووه، و ھەموو خولقيئراوه كان لەناو چنگى ئەودان و لە ژیر دەسەلاتى ئەودان و ملکہ چن بوى؛ بۆيە ھىچ مرؤفيك ناتوانیت زيانى پىبگەيەنیت، و ھىچ يە كىك ناتوانیت لەخاچى بدات و سزای بدات و سوکايەتى پىبکات!

ناكریت پەرورەدگار بمریت!

پەرورەدگار ھىچ شتىكى لەبیر ناچیت و ناخەویت و خواردن ناخوات، ئەو زاتە مەزنە ناکریت ھاوسەر و مندالى ھەبیت ؛ خولقيئەر خاوەن سيفه تە كانى مەزنىتە بۆيە ناکریت وەسف بكریت بەوہى پىويستى بە شتىكە

یان کہ موکورتی ههیه، وهه موو ئه و دهقانهی پیچهوانه‌ی مه‌زنیتی پەروردهر دگار پیشانده‌دهن؛ که ده‌درینه پال پیغهمبه‌ران له کتیبه‌کانی پیشوو، هه‌موویان ده‌قی گۆراو و ده‌ستاریکراون و به‌شتیئک نین له وه‌جی راست که موسا و عیسا و پیغهمبه‌رانی تر یی هاتوون -علیهم الصلاة والسلام-.

خوای گه‌وره ده‌فه‌رموئیت:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ صُِرْبَ مَثَلٌ فَاستَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ * ئه‌ی خه‌لکینه: نموونه‌یه‌ک هینراوه‌ته‌وه چاک گوی بۆ بگرن؛ به‌راستی ئه‌وانه‌ی که هاناو هاواریان لیده‌که‌ن له‌جیاتی خوا، هه‌رگیز ناتوانن تاکه مئیشتیئک دروست بکه‌ن، هه‌رچه‌نده بۆ ئه‌و کاره کۆبینه‌وه و (یارمه‌تی یه‌ک‌تریش بده‌ن) و ئه‌گه‌ر مئیشه‌که شتیئکیان لۆ بفرینتیئت، ناتوانن لۆی بسیننه‌وه، داواکارو داوالیئکارو هه‌ردووکیان لاواز و بی‌ده‌سه‌لاتن. (٧٣) مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ * ئه‌وانه (وه‌کو پیویست) قه‌دری خوایان به‌چاکی نه‌زانی، ریزی پەرورده‌رگاریان به‌ته‌واوی نه‌گرت، له‌کاتیئکدا به‌راستی خوا زۆر به‌هیزو به‌توانا و بالاده‌سته (٧٤)﴾ [٧٣، ٧٤].

ئایا ماقوله پەرورده‌ر دگار وازمان لیبه‌ئینیئت به‌بی ئه‌وه‌ی وه‌جی ئاسمانیمان بۆ بنیئیت؟

ئایا ماقوله‌ خوای گه‌وره هه‌موو ئه‌م خولقیئراوانه دروست بکات به‌بی مه‌به‌ست، ئایا بی هوده و ته‌نها بۆ گه‌مه دروستیانی کردوو له‌کاتیئکدا ئه‌و زاته دانا وزانایه؟

ئایا ماقوله‌ ئه‌و زاته که ئیمه‌ی به‌م وردی ورتیکه دروستکردوو، و ئاسمانه‌کان وزه‌وی بۆمان رامکردوو؛ به‌بی مه‌به‌ست ئیمه‌ بخولقیئینیئت، یان به‌جیمان به‌ئینیئت به‌بی وه‌لامدانه‌وه‌ی گرنگترین پرسیاره‌کان که به‌رده‌وام له هه‌رماندایه، وه‌کو: بۆچی ئیمه‌ لیره‌ین؟ وچی هه‌یه له‌پاش مردن؟ و مه‌به‌ست چیه‌یه له‌ خولقاندنمان؟

خوای گه‌وره پیغهمبه‌رانی نارد بۆ ئه‌وه‌ی مه‌به‌ستی بوونمان بزانی، و تیبگه‌ین چی لیمان ده‌وئیت!

خوای گه‌وره پیغهمبه‌رانی نارد بۆ ئه‌وه‌ی پیمان رابگه‌یه‌نن که ته‌نها الله شایسته‌ی په‌رسته‌ن، و بۆ ئه‌وه‌ی بزانی چۆن بیپه‌رستین، و بۆ ئه‌وه‌ی فه‌رمان ونه‌هی لیکراوه‌کان به‌ ئیمه‌ رابگه‌یه‌نن، و په‌وشت و به‌ها چاکه‌کان فیتری ئیمه‌ بکه‌ن؛ ئه‌گه‌ر ده‌ستیان پیوه‌ بگه‌رن ژیانیکی خوشمان ده‌بیئت که پر ده‌بیئت له‌ خیر و به‌ره‌که‌ت.

خوای گه‌وره زۆر پیغهمبه‌ری ناردوو وه‌کو (نوح، ئیبراهیم، موسا، عیسا)، الله نیشانه‌ و موعجیزه‌ی زۆری پییان به‌خشی که به‌لگه‌ن له‌سه‌ر راستگۆییان، و به‌لگه‌ن له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی ئه‌و پیغهمبه‌رانه له‌لایه‌ن پەرورده‌رگاره‌وه نێردراون.

کۆتا پیغهمبه‌ر موحه‌مه‌ده -صلی الله علیه وسلم- و خوای گه‌وره قورئانی پیروزی بۆ دابه‌زاند.

پیغهمبه‌ران زۆر به‌روونی به‌ ئیمه‌یان راگه‌یاندوو که ئه‌م ژبانه شوینی تاقیکردنه‌وه‌یه، و ژبانی راسته‌قینه له‌پاش مردن دئیت.

ئىمانداران كە اللہ يان پەرستووه بەتەنھا وھاوبەشيان بۆى بىر يار نەداوھ، و باوھ پىيان بە ھەموو پىغەمبەران ھىناوھ ؛ شوئىنى ھەتاھەتاييان بەھەشتە، وكافرەكان كە پەرستراوى تريان پەرستووه لەگەل اللہ يان بىباوھر بوون بە يەكئىك لە پىغەمبەرانى خودا ؛ شوئىنى ھەتاھەتاييان دۆزەخە.

خوای گەورە دەفەر مویت:

﴿يَا بَنِي آدَمَ إِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنْ اتَّقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ * ئەى نەوھى ئادەم ئەگەر بوۆتان ھات پىغەمبەرانىك لە خوۆتان ئايەتەكانى منيان بوۆ خوئىندنەوھ جا ھەر كەس خوۆى پاراست (لە نا فەرمانى خوا) و كردهوھى چاكى كرد ئەوھ مەترسيان لەسەر نىھ وخەم و خەفەتېش ناخوۆن (۳۵) وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ * وھ ئەوانەش كە بى پروا بوون بەئايەتەكانى ئىمە و خوۆيان بەزل دەزانى لەبەرانبەر ئەو ئايەتانەدا ئەوانە ھاوھلانى ئاگرن ئەوانە بەھەمىشەبى تىايدا دەمىننەوھ (۳۶)﴾

[۷ : ۳۶، ۳۵].

وپەروەردگار - سبھانە و تعالى - دەفەر مویت:

﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ﴾ واتە: ﴿ئايان ئىوھ گومانتان و ابووھ كە بىگومان ئىوھمان بەبى ھودە دروستكردووه وھ (وا گومانتان دەبرد) بىگومان ئىوھ ناگەرىنەوھ بوۆلى ئىمە؟﴾ [۲۳ : ۱۱۵].

قورئانى پىرۆز

قورئانى پىرۆز قىسەى خودايە كە دايبە زاندووه بۇ سەر كۆتا پىغەمبەر موخەمەد - صلى الله عليه وسلم -، گەورەترىن موخەمبەرىيە كە بەلگەيە لەسەر راستگويى پىغەمبەرايەتى موخەمەد - صلى الله عليه وسلم -؛ حوكمەكانى ھەق و دادپەرورى تىدايە ھەواڵەكانى ھەمووى راستن، خواى گەورە بەرەنگارى بەدرۆخەرەوانى قورئان بوو ھەو بە ھەوى سۆرەتيك ھەكو قورئان بەيئىن؛ نەيانتوانى بەھۆى جوانى شىپوازەكەى و ناوازەپى دەستەواژەكانى، وزۆر بەلگەى ئەقلى و راستى زانستى تىدايە كە بەلگەن لەسەر ئەوھى مەحالە ئەم كىتەبە مرؤف دايئابەت بەلكو قىسەى پەرودىگارى مرؤفە - سبحانہ و تعالٰى -.

بۇچى چەندەھا پىغەمبەر ھەيە؟

خواى گەورە ھەر لەسەرەتاي بلاءبوونەوھى مرؤف لەسەر زەوى؛ چەندەھا پىغەمبەرى بۇيان ناردووه بۆئەوھى بانگەوازی خەلكى بكەن بۇ لاي پەرودىگارىيان، وفەرمان ونەھى لىكراوھەكانيان پىبگەيەنن، و بانگەوازی ھەموويان برىتى بوو لە: پەرستنى اللہ بە تەنھا - عز و جل -، ھەر ئومەتيك دەستىكردبەت بە وازھىنان يان شىواندىنى ئەوھى پىغەمبەرەكەى پىي ھاتووه لە فەرمانكردن بە تەوھىد - يەك خوا پەرستى -؛ ئەوا خواى گەورە پىغەمبەرىكى ترى بۇيان ناردووه بۆئەوھى رىبازەكەيان بۇ راست بكاتەوھ، وخەلكى بگەرپىننەتەوھ بۇ سەر فىترەتى پاك بە تەنھا پەرستنى اللہ وگوئىراپەلىكردنى، ھەتاوھكو خواى گەورە كۆتايى بە ناردنى پىغەمبەران ھىنا بە ناردنى موخەمەد - صلى الله عليه وسلم -، كە شەرىعەتيكى گشتگىرى بۇ مرؤفایەتى ھىنا كە ھەتاهەتايە دەمىننەتەوھ تاوھكو رۆژى قىامەت، تەواوکار ھەئوھەشەنەرەوھى شەرىعەتەكانى پىشووھ، و پەرودىگار - عز و جل - زامنى مانەوھ و بەردەوامى بۇ ئەم شەرىعەتە كرد ھەتاوھكو رۆژى قىامەت.

بۇيە ئىمەى مسوئلمان - بەو شىوھى اللہ فەرمانىپىكردووه - باوھرمان بە ھەموو پىغەمبەران وكتىبەكانى پىشوو ھەيە.

خواى گەورە دەفەرەمۆيت:

﴿ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفِرُّ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾ واته: ﴿پىغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - برۆاى ھىنا بەو پەيامەى كە بۆى نىردراوھ لە پەرودىگارىيەوھ لە گەل برۆاداراندا ھەموو برۆايان ھىناوھ بە خوا و بە فرىشتەكانى و بە كىتەبەكانى (پەيامەكانى) و بە پىغەمبەرانى جىاوازی ناكەين لە نىوان ھىچ يەكىك لە پەيامبەران (برۆاداران) ووتيان: (پىغەمبەر ئايىنى خواى پىبگەياندىن ئىمەش) بىستمان فەرمانبەردارىمان كرد داواى لىخۆشبوونت لىدەكەين ئەى پەرودىگارمان ھەر بۇ لاي تۆيە گەرانەوھمان﴾ [۲: ۲۸۵].

مروّف نایته ئیماندار هه تاوه کو باوهر دهینیت به هه موو پیغه مبه ران

ئه وهی پیغه مبه رانی ناردووه ؛ الله یه، وهه رکه سیك بیباوهر بیت به یه کیک له پیغه مبه ران ئه وا بیباوهر بووه به هه موویان، هیچ تاوانیک گه وره تر نییه له وهی مروّف وهی خودا رت بکاته وه، بویه بو چوونه به هه شت ده بیت مروّف باوهری به هه موو پیغه مبه ران هه بیت.

واجبه له سه ر هه موو مروّفیک باوهر بهینیت به هه موو پیغه مبه رانی خودا، ئه مپش نایه ته دی هه تاوه کو باوهر دهینیت به کوّتا پیغه مبه ر موحه مه د -صلی الله علیه وسلم- وده بیت به یه کیک له شوینکه وتوانی.

خوای گه وره له قورئانی پیروزدا باسی ئه وه مان بو ده کات هه رکه سیك باوهر نهینیت به یه کیک له پیغه مبه رانی خودا ؛ ئه وا بیباوهر وکافر به وهی خودا،

ئه م نایه ته بخوینه وه:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا * به راستی ئه وانهی بی باوهرن به خواو پیغه مبه ره کانی وه ده یانه ویت جیاوازی بخه نه نیوان خوا و پیغه مبه ره کانی وه ده لئین باوهر به هه ندیک (له پیغه مبه ران) دهینین وه باوهر ناهینین به هه ندیکی تریان و ده یانه ویت له و نیوانه دا رینگه یه ک بده نه به ر (۱۵۰) أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا * ئه وان به راستی بی باوهری ته واون وه ئاماده مان کردووه بو بی باوهران سزایه کی رسواکهر (۱۵۱) ﴿٤: ۱۵۱، ۱۵۰﴾.

ئایا ئیسلام چییه؟

ئیسلام بریتیه له ته سلیم ومله که چبوون بو خوای گه وره به پی بنه ماکانی ته وحید -یه ک خوا په رستی-، وگوئیایه لی وفه رمانبه ردار بوون بو شه ریه ته که ی به رازی بوون وقبولکردنه وه.

خوای گه وره پیغه مبه رانی ناردووه بو گه یاندنی مه زترین په یام ؛ ئه وپش بریتیه له: بانگه وازی کردن بو په رستی الله به ته نها به بی بریاردانی هاوبه ش له په رستنیدا.

ئیسلام ئاینی هه موو پیغه مبه رانه، یه ک بانگه وازیان هه یه به لام شه ریه ته کانیان جیاوازه، وئه مروّ ته نها مسوّلمانان شوینکه وتووی ئاینی راستن که پیغه مبه ران پی هاتوون، ته نها په یامی ئیسلام هه ق وراسته له م سه رده مه دا، ئه و په روه ردگاره ی که ئیبراهیم وموسا وعیسی ناردووه ؛ هه ر ئه وپش کوّتا پیغه مبه ری ناردووه که موحه مه ده -صلی الله علیه وسلم-، شه ریه تی ئیسلام هه لوه شینه ره وهی شه ریه ته کانی پیشووه وچتر ناییت کاریان پیبکریت.

ئه مروّ هه موو ئاینه کانی سه ر زه وی -جگه له ئاینی ئیسلام- له دروستکراوی مروّفن، یان ئاینی الله بوون پاشان گووردان وده ستکاریکران ؛ بویه بوون به تیکه ئه یه ک له خورافیات وئه فسانه وکوششی -مروّفه کان. له به رامبه ردا ؛ بیروباوهری مسوّلمانان بیروباوهریکی روون ونه گووره، بروانه قورئانی پیروز یه ک کتیبه له هه موو ولاته کانی مسوّلمانان.

خوای گه وره له قورئانی پیروزدا ده فه رمویت:

﴿قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ * (ئهی پیغه مبه ر ﷺ) بلی: ئیمه پرومان هیناوه به خوی گه وره وه به وهی نیراوه ته خواره وه بو مان وه به وهی که نیراوه ته خواره وه بو ئیبراهیم وئیسماعیل وئیسحاق ویه عقوب وکوری یه عقوب وه به وهی که دراوه به موسا و عیسا وه پیغه مبه ره کانی تر له په روه ردگاریانه وه جیاوازی ناکه ین له نیوان هیچ کامیک له م پیغه مبه رانه وه ئیمه بو خوی گه وره گهردن که چین (۸۴) وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ * و هه رکه سیک ئاینیکی تر په یره و بکات جگه له ئیسلام هه رگیز لئی قبول ناکریت له قیامه تیشدا له دوراوه کان ده بیت (۸۵) ﴿۳: [۸۵, ۸۴].

باوهری مسولمانان چیه سه بارهت به عیسا - علیه السلام -؟

ئایا ده زانیت واجبه مسولمان باوهری به پیغه مبه ر عیسا هه بیت و خوشی بویت وریزی لیبگریت و باوهر به په یامه که ی بهینیت ؛ که بریتیه له بانگه وازی بو په رستی ته نها الله به بی بریاردانی هاوبهش له په رستنیدا ! و مسولمانان باوهریان وایه عیسا و موحه مه د - صلی الله علیهما وسلم - پیغه مبه ر بوون، و نیردراون بوئه وهی ریموینیکار و هیدایه تدهری خه لکی بن بو ریبازی الله وریبازی به هه شت.

باوهرمان وایه که عیسا - علیه السلام - یه کیک بوو له مه زترین پیغه مبه رانی خودا که په روه ردگار ناردوونی، و باوهرمان وایه به موعیزه ئاسا له دایکبووه، الله له قورئانی پیروزدا باسی ئه وهی بو کردوون که عیسا ی به بی باوک خولقاندووه ؛ هه روه کو چون ئاده می خولقاند به بی ئه وهی دایک و باوکی هه بیت و په روه ردگار له سره ئه نجامدانی هه موو شتیک تواناداره.

باوهرمان وایه عیسا خودا نییه، و کوری خودا نییه، وله خاچ نه دراوه به لکو ئه و ئیستا زیندووه، خوی گه وره بو لای خوی به رزی کرده وه بوئه وهی له کو تایی دونیادا دابه زیت وه کو فرمانه وایه کی دادپه روه ر، و له گه ل مسولمانان ده بیت چونکه ته نها مسولمانان باوهریان به ته وحید - یه ک خوا په رستی - هه یه که عیسا وهه موو پیغه مبه ران به م په یامه ره وانه کراون.

خوی گه وره له قورئانی پیروزدا باسی ئه وهی بو کردوون که نه سرانیه کان په یامی عیسا یان شیواند وگوریان، و خه لکانیکی گومرا ولاده ر ده ستکاری ئینجیلیان کرد وگورانکاریان تیدا کرد وهه ندیک ده قیان بو زیاد کرد که عیسا نه یفه رمووه، و به لگه یش له سره ئه م بابه ته ؛ بوونی چه نده ها جوړی جیاوازه له ئینجیل که پرن له دزیه کی له ده قه کانیندا.

به یپی وهی الله ؛ عیسا په روه ردگاری ده په رست وداوای له هیچ یه کیک نه کردووه که ئه و به رستیت به لکو فرمانی به قه ومه که ی ده کرد که ته نها په روه ردگاریان به رستن، به لام شهیتان گاوره کانی گومرا کرد و وایلیکردن که عیسا به رستن، په روه ردگار له قورئاندا پیمانی راگه یاندووه که له قیامه تدا لیخوشبوون نییه بو که سیک جگه له الله ی په رستیت له گه ل الله و له سره ئه م مه مردبیت به بی ته و به کردن، و عیسا له رژی قیامه تدا حاشا ده کات له وانه ی ئه ویان په رستووه، و پیمان ده فهرمویت من فرمانم پیکردن به ته نها خولقینه رتان به رستن وداوام لینه کردن من به رستن. له و به لگانهش له سره ئه م بابه ته خوی گه وره ده فهرمویت:

﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِّنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْرًا لَّكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَحْدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وُلْدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ واتہ: ﴿ئەى خاوەن پەراوە ئاسمانیە كان زیاده رەوی مەكەن لەئاینە كەتاندە وە شتیئك مەئین لە بارەى خواوە بیجگە لەراستی بیگومان مەسیح عیساى كورى مەریەم تەنھا پیغەمبەرى خوایە (دروستی کردووە بە) ووتەى خوێ (بە)، (بە جبریدا) ناردى بۆ مەریەم، و (عیسا) گیانیكە لەلایەن خواوە بەخشراوە كەواتە بروا بەئین بەخواو پیغەمبەرانى وە مەئین (خواكانمان) سیانن (الله و عیسی و مەریەم) (لەو ووتەیه) واز بەئین چاكرە بوۆتان بیگومان خوا پەرستراویكى تەنھایە پاك و بیگەردى بۆ خوا لەوہى رۆلەى ھەبیت ھەر ھى خوایە ھەرچى لە ئاسمانەكان و ھەرچى لەزەویدایە وە خوا بەسە چاودیربیت (و ھەموو شتیئكى بدریتە دەست)﴾ [٤ : ١٧١].

وبەروردهگار دەفەرموئیت:

﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالِ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾ واتہ: ﴿وہ (بیر بکەرەوہ) کاتیک خوا دەفەرموئیت: (لەرۆژى دواییدا) ئەى عیساى كورى مەریەم ئایا تۆ ووتووتە بە خەلكى كەمن و دایكم بە دوو پەرستراو دابنێن (وبمانپەرستن) لەجیاتى خوا؟ (عیسا) ووتى: پاك و بیگەردى بۆ تۆ ئەى خوایە نابیت و ناگونجیت بۆ من شتیئك بلێم كە بە ھىچ شیوہیەك مافی من نیە ئەگەر من ئەو قسەىەم كەردبیت ئەو بەراستی تۆ ئاگات لێیە چونكە تۆ ئەوہى لە نەفسم دایە دەیزانى بەلام من نازانم و بى ئاگام لەوہى كە لەنەفسى تۆدایە بەراستی تەنھا تۆ زانای تەواوى بە ھەموو نەپنێك﴾ [٥ : ١١٦].

ئەوہى دەیەوئیت رزگارى بیت لە قیامەتدا ؛ دەبیت بیتە نیو ئاینى ئیسلامەوہ و شوئینى پیغەمبەر موحەمەد بکەوئیت -صلی اللہ علیہ وسلم-

لەو ھەقیقەتانەى كە ھەموو پیغەمبەران -علیہم السلام- كۆكن لەسەرى ئەوہیە كە لە قیامەتدا تەنھا مسوڵمانان رزگاریان دەبیت؛ ئەوانەى باوەریان بە اللہ ھیناوە -سبحانہ وتعالی- و لە پەرستنیدا ھىچ یەكێیان نەکردووہ بە ھاوبەشى، و باوەریان بە ھەموو پیغەمبەران ھیناوە. ئەوانەى لە سەردەمى موسا بوون و باوەریان پێى ھینا و شوئینى رینمایىە كانی كەوتن؛ ئەوانەى مسوڵمان و ئیماندار و چاكَكارن، بەلام پاش ناردنى عیسا واجب بوو لەسەر شوئینكەوتوانى موسا باوەر بە عیسا بەئین و شوئینى بکەون، ھەرکەسێك باوەرى بە عیسا ھینابیت مسوڵمان و چاكَكارە، و ئەوہى بیباوەر بووبیت بە پەيامى عیسا و تبتیتی ھەر لەسەر ئاینى موسا دەمێنمەوہ؛ ئەمە ئیماندار نییە، چونكە رەتى کردووہتەوہ باوەر بە پیغەمبەرنێك بەئینیت كە پەروردهگار ناردووہتەتى، پاشان كە خواى گەرە پیغەمبەر موحەمەدى نارد؛ واجبە لەسەر ھەموو خەلكى باوەرى پێبھێنن، ئەو پەروردهگارى موسا و عیساى ناردووہ؛ ھەر ئەویش كۆتا پیغەمبەرى ناردووہ كە موحەمەدە -صلی اللہ علیہ وسلم-، ئەوہى كافر و بیباوەر بیت بە پەيامى موحەمەد -صلی اللہ علیہ وسلم- و بلبیت لەسەر شوئینكەوتنى موسا و عیسا دەمێنمەوہ ئەوا ئەم كەسە ئیماندار نییە.

تەنھا بەس نىيە كە بلىت رېز لە مسوئلمانان دەگرم، وتەنھا بەس نىيە بۇرگار بوونى ؛ خىر بكات ويارمەتى ھەزاران بدات، بەلكو دەبىت باوهر بە اللہ وكتىبەكانى وپىغەمبەرانى ورؤزى قىامەت بھىنيت؛ بۇئەوھى خواى گەورە كردهوھ چاكەكانى لى قبول بكات ! ھىچ تاوانىك گەورەتر نىيە لە شىرك -ھاوبەش دانان بو اللہ- يان بىباوهر بوون بە اللہ يان رەتكردنەوھى ئەو وەحىەى خودا دايبەزاندووه يان بىباوهر بىت بە پىغەمبەرايەتى كۇتا بەيامبەر موحمەد -صلى اللہ عليه وسلم- . جوله كە وگاورەكان ئەوانەى دەبىستن سەبارەت بە ناردنى پىغەمبەرى خودا موحمەد -صلى اللہ عليه وسلم- ورەتى دەكەنەوھ ئىمانى پىبھىن ونايانەوئىت بىنە نىو ئاينى ئىسلامەوھ ؛ ئەمانە شوئى ھەتاھەتايان دۆزەخەوھ، ھەورەكو خواى گەورە دەفەرموئىت:

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ﴾ واتە:
﴿بەراستى ئەوانەى بى باوهر بوون لە خاوەن كتیبەكان و موشرىك و ھاوئەلگەران دەخرىنە ناو ئاگرى دۆزەخەوھو بە نەمرى تايادا بو ھەمىشە دەمىنەوھ، ھەر ئەوانەن تاوانبارترىن و خراپترىن خەلكانى سەرزەوى﴾

[۹۸: ۶].

كاتىك كۇتا پەيامى خودا دابەزى بو ھەموو مرؤفايەتى ؛ واجبە لەسەر ھەموو مرؤفنىك كە سەبارەت بە ئىسلام وكۇتا پەيامبەر موحمەد -صلى اللہ عليه وسلم- دەبىستىت باوهرى پىبھىنيت، وشوئى شەرىعەتى ئىسلام بكەوئىت وگوئىرايەلى پىغەمبەر -صلى اللہ عليه وسلم- بىت لە فەرمان ونەھى كردنىدا، بوئە ھەركەسىك سەبارەت بە ئەم كۇتا پەيامە بىستىت ؛ وباوهرى پىنەھىنيت، ئەوا اللہ ھىچ شىتېكى لى قبول ناكات ولە قىامەتدا سزای دەدات، ولەو بەلگانەش لەسەر ئەم بابەتە ؛ خواى گەورە دەفەرموئىت:

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ واتە: ﴿و ھەركەسىك ئاينىكى تر پەيرەو بكات جگە لە ئىسلام ھەرگىز لى قبول ناكرىت لە قىامەتیشدا لە خەسارؤمەندان دەبىت﴾ [۳: ۸۵].

وخواى گەورە دەفەرموئىت:

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ واتە: ﴿ئەھى پىغەمبەر ﷺ﴾ بلى: ئەھى خاوەن نامەكان وەرن بو لای ووتەيەكى راست و (يەكسان) لە نىوان ئىمە و ئىوھدا كە جگە لەخوا ھىچ نەپەرستىن وھ ھىچ شىتېك نەكەين بە ھاوبەشى وھ ھەندىكمان ھەندىكمان بە پەرورەردگار دانەننىن ئەمجا گەر پشتيان ھەلكرد ئىوھش بلىن: ئىوھ شاھىد بن كە ئىمە فەرمانبەردار وگوئىرايەل وملكەچى خوداين﴾ [۳: ۶۴].

دەبىت چى بىكەم بۆئەوھى بىمە مسولمان؟

بۆ ھاتنە نىو ئاينى ئىسلام واجبە مرؤف باوهر بھينىت بە ئەم شەش پايە:

باوهرھينان بە اللہ -سبحانہ و تعالیٰ- وئەو زاتە خولقینەر ورؤزیدەر وبەرىوبەر ومولکدارى ھەموو شتىكە، ھىچ شتىك وە کوئەو نىيە وھاوسەر ومندالى نىيە، وتەنھا ئەو شايستەى پەرستنە.

باوهرھينان بە فرىشتەکان وئەوان بەندەى اللہ ن -سبحانہ و تعالیٰ-، و لە نور خولقيئراون ولە کردەوھکانيان: وەحى دادەبەزین بۆ پىغەمبەران.

باوهرھينان بە ھەموو کتیبە ئاسمانیەکان کە خواى گەورە دايبەزاندن بۆ سەر پىغەمبەرانى ؛ لەو کتیبانەيش: تەورات وئىنجیل، وکۆتا کتیبى ئاسمانى قورئانى پىرؤزە.

باوهرھينان بە ھەموو پىغەمبەران وەکو نوح وئىبراهيم وموسا وعيسا، وکۆتا پىغەمبەر موحەمەدە -صلی اللہ علیہ وسلم-، ئەوان مرؤفن وخواى گەورە وەحى بۆ ناردن وسەريانى خست بە بەخشینی نيشانە وموعجيزەکان پىيان ؛ کە بەلگەن لەسەر راستگويان.

باوهرھينان بە رۆژى دواي ؛ کاتىک خواى گەورە لە سەرەتاوھ تا کۆتاي مرؤفەکان زیندوو دەکاتەوھ، و دادوهرى لەنيوان بەندەکانى دەکات، ئيمانداران دەچنە بەھەشتەوھ وکافرەکان دەخرینە نىو دۆزەخەوھ.

باوهرھينان بە قەدەرى اللہ، وپەرودىگار سەبارەت بە ھەموو شتىك دەزانىت لەوھى لە رابردوو روويداوھ وئەوھيشى لە داھاتوودا روودەدات، وخواى گەورە ھەموو ئەمانەى نووسيووھ و ويستى لەسەر روودانيان ھەبووھ، وھەموو شتىكى خولقاندووه.

ئیسلام ریگی بهختهوهریه

ئیسلام ئاینی همموو پیغه مبه رانه وئاینیکی تایبته نییه بو عه رهب.

ئیسلام ریگی راسته قینه یه بو بهختهوهری له دونیادا و بو نیعمه تی نه براوه له قیامه تدا.

ئیسلام تا که ئاینه که ده توانیت پیویستییه رۆحی و لاشه ییه کانی مرؤف جیبه جی بکات، و تا که ئاینه که ده توانیت همموو کیشه کانی مرؤفایه تی چاره سه ر بکات.

خوای گه و ره ده فهرمویت:

﴿قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَاِمًا يَاتِيَنَّكُمْ مِّنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى﴾
واته: ﴿خوا﴾ فهرمووی هه ر دووکتان برؤنه خواره وه (له به هه شت) به یه که وه، (نه وه کانتان) ده بنه دوژمنی یه کتری جا نه گه ر (به پیغه مبه راندا) په یامتان بو هات له لایهن منوه نه وسا ئه وه ی شوینی رینمونی من بکه ویت نه وه (له دونیادا) گومرا نابیت و (له رۆژی دوایشدا) تووشی ناخووشی و زه حمه ت نابیت (۱۲۳) وَمَنْ اَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ اَعْمًى * وه هه رکه سیک روو وه رگی ریت له ری بازو یادی من نه وه بیگومان نه وه که سه گوزه رانیکی سه خت و تهنگی ده بیت (له گوردا) و له رۆژی دوایشدا حه شری ده که ین به کویری (۱۲۴) ﴿[۱۲۴، ۱۲۳:۲۰]

چی سوودیئک به ده ست ده هیئم نه گه ر بیمه نیو ئاینی ئیسلامه وه؟

هاتنه نیو ئاینی ئیسلام زور سوودی هه یه، له وانه ییش:

- بردنه وه وشه ره فمه ندی له دونیادا به وه ی مرؤف ده بیته به نده ی الله له دونیادا، نه گه ر نا ده بیته به نده ی هه وا وئاره زوو وشه ییتان وشه هوه ت.

- گه و ره ترین بردنه وه له قیامه تدا یه ؛ کاتیئک له سزای دۆزه خ رزگاری ده بیت و ده چیته به هه شت، و ره زامه ندی الله به ده ست ده هیئیت و بو هه تاهه تایی له به هه شتدا ده مینیتته وه.

- نه وانه ی پهروه ردار ده یانخاته به هه شته وه ؛ له نیو نیعمه تی نه براوه ده ژین به ی مردن و تووشی هه یج جوړیئک له نه خووشی وئازار و خه فه ت نابن، وهه رگیز پیر نابن و نه وه ی بیانه ویت پییان ده به خشریت.

له به هه شتدا خووشی و نیعمه تی وه های تیدا یه که هه رگیز چاوه کان نه یانبینیوو، و گوئییه کان نه یانبیستوو، وهه رگیز به خه یالی هه یج مرؤفیئکدا نه هاتوو.

له و به لگانه ش سه باره ت به م بابه ته، خوای گه و ره ده فهرمویت:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنَّىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾
واته: ﴿هه رکه س له نیر یان له می کرده وه ی چاکی کردبیت و بیکات و برواداریش بوو بیت نه وه سوئید به خوا به ژیانیکی خوش ده یان ژیه نین و سوئید بی پاداشتیان بده یینه وه به چاکتر له وه ی که نه وان ده یانکرد﴾ [۱۶۷].

تووشی چی خه سارۆمهندی وزیانیک دهیم ئه گهر پهیرهوکاری ئاینی ئیسلام نهیم؟

مرۆف گهورهترین زانست له دهست دهات ؛ ئه ویش زانسته به الله، و باوه رهینان به الله له دهست دهات که ئه م باوه رهینانه هیمنی و دنیایی به مرۆف ده به خشیت له گه ل نیعمه تی نه براوه وهه تاهه تای له قیامه تدا. و مرۆف خویندنه وه و تیرامان و باوه رهینان به ئه م کتیبه له دهست دهات که الله دایبه زانده بو خه لکی. ههروهها مرۆف هاوه ئبوون له گه ل پیغه مبه ران له دهست دهات له به هه شتدا، و هاوه ل ده بیت له گه ل شه یانه کان و تاوانباره کان و تاغوته کان له دۆزه خدا ؛ که خراپترین شوین و هاوه ل له وئییه.

خوای گهوره ده فهرمویت:

﴿قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكِ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ * (به بی باوه ران بلی) ئیوهش جگه له خوا چیتان وویست بی په رستن بلی بیگومان زهره رمه ندان که سانیکن که خویان و که سوکاریان له دهست داوه له رۆژی قیامه تدا بیدار بن، هه ر ئه وهیه زهره رۆمه ندی ئاشکراو دیار (۱۵) لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ * بو ئه وان هه یه له لای سه ریانه وه چه ند ته به قیك (وهك هه وری رهش) له ئاگر و له ژیریشیانه وه چه ند ته به قیك هه یه ئه و (سزایه) خوا به نده کانی خوی بی ده ترسی نیت ئه ی به نده کانم خوتان بیاریزن (له سزای من) (۱۶)﴾ [۳۹: ۱۵، ۱۶].

بریاره که دوامه خه !

دونیا شوینی مانه وهی هه تاهه تای نییه...

هه موو جوانیه که تیدا نامینیت وهه موو شه هوه تیک ده کوژیته وه...

رۆژیک دیت که لیبرسی نه وهت لیده کریت له سهه هه موو قسه وکرده وه کانت؛ ئه ویش رۆژی قیامه ته، خوای گهوره ده فهرمویت:

﴿وَوَضَعَ الْكِتَابَ فِتْرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَا لِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلُمُ رَبُّكَ أَحَدًا﴾ واته: ﴿نامه ی کرده وه کان دابهش ده کریت (ده دریته دهستی راستی چاکه کاران و دهستی چه پی تاوانباران) ئه مجا تاوانباران ده بینیت زور ده ترسن له و (هه موو تاوان و خراپه ی) که تیدایه و ده لپن ئای هاوار بو ئیمه ئه م نامه و ده فته ره چییه؟ هه یچ کرده وهیه کی بچووک و گه وری به ی نه هیشتووه و تو ماری کردووه هه ر کرده وهیه کیان کرد بیت (تاییدا) ئاماده یه و پهروه ردگارت سته م له کهس ناکات﴾ [۱۸: ۴۹].

خوای گهوره -عز وجل- پیمانی راگه یاندووه که ئه و مرۆفه ی مسوولمان نابیت ؛ چاره نووسی مانه وهی هه تاهه تایه له دۆزه خدا.

خه سارۆمه ندیه کی که م نییه به لکو مه زنه:

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ واته: ﴿وهه رکه سیک ئاینیکی تر پهیره و بکات جگه له ئیسلام هه رگیز لپی قبول ناکریت له قیامه تیشدا له دۆراوه کان ده بیت﴾ [۳: ۸۵].

ئىسلام ئەو ئاينە يە كە پەرورەردگار جگە لە پەيرە و كوردنى ئەم ئاينە ؛ پەيرە و كوردنى هيچ ئاينىكى تر قبول ناكات لە مرؤفە كان.

اللہ ئيمەى خولقاندووه وبۇ لای ئەو دەگەرئینەو، وئەم دونیا يە شوئى تاقىکردنەو يە بو ئيمە.

دنيا بە لەسەر ئەو ی: ئەم دونیا يە زور كورته وەكو خەوبىننىكى كورت وایە... و هيچ يە كىك نازانیت كەى دەمریت!

ئايا وەلامت بو پەرورەردگار چى دەبیت ئەگەر لە رۆزى قیامەتدا لیت پرسیت: بوچى شوئى هەق وراستی نەكەوتیت؟ بوچى شوئى كۆتا پىغەمبەر نەكەوتیت؟

چۆن وەلامى پەرورەردگار دەدەیتەو لە رۆزى قیامەتدا ؛ لەكاتىكدا ئاگادارى كردیتەو لە سەرەنجامەكانى بىباوهر بوون بە ئىسلام، وپتی راگەياند كە چاره نووسى كافر - بىباوهر - تياچوونى هەتاهەتايیە لە دۆزەخدا؟

خوای گەوره دەفەر مویت:

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ واتە: ﴿و ئەوانەى كە بىباوهر بوون و نىشانە و ئايەتەكانى ئيمەيان بەدرو زانى ئەوانە هاوئل و هاودەمى ئاگر ن تيايدا ئەمىننەو بەهەتاهەتايى و هەميشەى﴾ [۲: ۳۹].

هيچ پوزشيك نيه بو ئەو كەسەى هەق رەت دەكاتەو و شوئى باوبايرانى دەكەوئ

اللہ - عز وجل - پىمانى راگەياندووه كە زورئىك لە خەلكى رەتى دەكەنەو بىنە نيو ئاينى ئىسلامەو لە ترسى ئەو زىنگە يەى تىيدا دەژين.

وزورئىك لە خەلكى ئىسلام رەت دەكەنەو چونكە حەز ناكەن بىروباوهر پان بگۆرن كە لە باوبايرانىانەو بۆيان ماوئەتەو و لەسەرى راهاتوون، وزورئىك لە مرؤفە كان دەمارگىرى بو پوچەل رىگر دەبیت لە باوهرهينانان بە ئىسلام ؛ كە ئەم دەمارگىرى زورجار لە باوبايرانىانەو بۆيان ماوئەتەو .

هەموو ئەمانە هيچ پوزشيكيان نيه بو باوهر نەهينان بە ئىسلام، و هەموويان لەپيش خوای گەوره دەوئەستن و هيچ بەلگەيان پى نيه بو بەرگرى كردن لە خوئان.

هيچ پوزشيك نيه بو مولحيد كە بليت لەسەر ئىلحاد - بى دىنى - دەمىنمەو چونكە لە خىزانىكى مولحيد لەدايكبووم! بەلكو دەبیت ئەو ئەقلەى خودا پى بەخشىووه بەكاربەهينيت، و تىرامان بكات بو مەزنى ئاسمانە كان وزەوى، و بىر بكاتەو بەو ئەقلەى خودا پى بەخشىووه بۆئەوئەى تىبگات ئەم گەردوونە پەرورەردگارنى هەيه، هەروەها ئەو بەرد وبت دەپەرستتت هيچ پوزشيكى نيه بو شوئىكەوتنى باوبايرانى، بەلكو دەبیت بگەرئ سەبارەت بە هەق وراستی و پرسىار لە خوئى بكات: چۆن بى گيانئىك دەپەرستم كە نامبىستت و نامبىنيت و هيچ سوودئىكى بۆم نيه ؟!

وئەو گاورەى باوهرى بە شتانئىك هەيه كە پىچەوانەى فىترەت و سروشت وئەقلى مرؤفن ؛ لەوانەيش باوهر بوون بەوئەى خودا كورى هەيه، هەروەها دەبیت پرسىار لە خوئى بكات: چۆن پەرورەردگار مندائەكەى دەكوئتت لەكاتىكدا هيچ گوناھئىكى نەكردووه بەلكو لەبەر تاوانى خەلكى تر دەيكوئتت! ئەمە ستمە! چۆن مرؤفە كان دەتوانن كورى خودا لەخاچ بەدن و بىكوژن! ئايا پەرورەردگار تواناى ئەوئەى نيه لە تاوانى مرؤفە كان

خوش بیت بہ بیٰ ئه وهی پیویست بکات ورینگه بدات به وهی کوره کهی بکوژن؟ ئایا پەروردگار توانای بهرگری کردنی نییه له کوره کهی؟

واجبه مروئی ژیر شوینی ههق وراستی بکهویت، ولسای باو پیرانی نه کاته وه له پوچه ئدا.

خوای گه وره ده فهرمویت:

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ﴾ واته: ﴿وه کاتیک که بووتریت پیدان وهرن بو لای ئه و قورئانهی که خوا ناردویه تیه خواره وه و بو لای (پیغه مبه ر ﷺ) ده لئین به سمانه ئه و (ئاینه ی) که باوک و باپیرانمان له سه ری بوون ئایا (چاویان لیده کهن) ئه گهر له حالیکدا باو باپیرانیشیان هیچ شتیکیان نه زانیی وگومرا بوون﴾ [۵: ۱۰۴].

چی بکات ئه و که سه ی که دهیه ویت مسولمان بیت به لام ده ترسیت له وهی که سه نزیکه کانی نازاری بدهن؟

ئه وهی دهیه ویت مسولمان بیت وله ژینگه ی ده وریشتی ده ترسیت، ده توانیت ئیسلام بوونی بشاریته وه هه تا وه کو خوای گه وره رینگای خیری بو ئاسان ده کات، وبو ی گونجاو ده بیت که ئیسلامه تیه که ی ئاشکرا بکات.

واجبه له سه رت ده سته جی ئیسلام قبول بکهیت، به لام واجب نییه مسولمان بوونت به ده وریششت بلئیت و ئاشکرای بکهیت؛ ئه گهر ئه مه زیانی بو ت هه بیت.

بزانه ئه گهر مسولمان بیت ده بیت به برای سه دان ملیون مسولمان، و ده توانیت په یوه ندی بکهیت به مزگه و تیک یان ناوه ندیکی ئیسلامی له ولاته که دا، و داوای راوئژ و یارمه تیان لئیکهیت و ئه مه به خته وه ریان ده کات.

خوای گه وره ده فهرمویت:

﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ * هه ر که سیک له خوا بترسیت - ته قوادار بیت - خوا ده رووی لی ده کاته وه وه رزق ورؤزی ده دات له لایه که وه که به خه یائیدا نه هاتوو و پیری لی نه کردوه ته وه﴾ [۲: ۲۷۰].

پەيامىك بۇ تۆ ئەي خوينەرى بەرىز

ئاي خولقېنەرت - كە ئەو ھەموو نىعمەتەي پىداوويت، و خواردىنى پىدەبەخشىت لە كاتىكدا كۆرپەلە بوويت لە ناو سكى دايكتدا وئىستا ھەوات پىدەبەخشىت بۇئەوھى ھەلپىمىت - ؛ رازىكردنى ئەو گىرنگىر نىيە لەلات لە رازىكردنى خەلكى؟

ئاي بىردنەوھى دونيايى و قىامەتى شايستەي قورىانىدان نىيە بە ھەموو چىزە كاتى و براوھە كانى دونيا؟ سوئىد بە اللە، شايستەيە!

مەھىلە رابردووت رىگر بىت لەوھى رىگا چەوتە كەت راست بکەيتەوھ، و كارە راست و دروستە كان ئەنجام بەدەيت. ئەمرو بىبە بە ئىماندارىكى راستەقىنە! و مەھىلە شەيتان رىگر بىت لەوھى شوئىنى ھەق بکەويت!

خوای گەورە دەفەرموئىت:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا * ئەي خەلكىنە بە راستى بۇتان ھات بەلگەي ئاشكرا لە پەروەردگار تانەوھ، وە ناردمانە خواروھ بۇتان رووناككەي كى ئاشكرا (كە قورئانە) (۱۷۴) فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا * جا ئەوانەي باوھريان بە خوا ھىناوھ و پشتيان بەو بەستووه و دەستيان گرت بە ئاينە كە يانەوھ ئەوھ بىگومان دە يانخاتە ناو بەزەي خۆيەوھ و بە ھەرەو چاكەي (خۆيەوھ) وە رىنمايان دە كات بۇلاي خۆي كە رىگاي راستە (۱۷۵)﴾ [۴: ۱۷۴، ۱۷۵].

ئاي ئامادەيت بۇ مەزنتىن برىاردان لە ژيانندا؟

ئەگەر ھەموو ئەوھى باسكرا لەلات ماقول و مانادارە، و دانن بە ھەقىقەت نا لە دلئەوھ، دەبىت ھەنگاوي يە كەم بنىيت بەرەو مسوئلمان بوون، ئاي دەتەوئىت يارمەتت بەدەم بۇ باشتىن برىاردان لە ژيانندا و رىنموئىتت بەكەم بۇ چۆنىەتى مسوئلمان بوون؟

مەھىلە تاوانە كانت رىگر بن لەوھى بىيتە نىو ئايى ئىسلامەوھ، خوای گەورە پىمانى راگە ياندووه لە قورئاندا كە ئەو لە ھەموو گوناھە كانى مروئف خۆش دەبىت ئەگەر مسوئلمان بىت و تەو بە بكات و بگەرئىتەوھ بۇ لاى پەروەردگارى، تەنانەت پاش قبولكردنى ئىسلامىش سروسىتە كە تووشى ھەندىك گوناھ بىت ؛ چونكە ئىمە مروئقن و فرىشتە نىن كە ھەرگىز سەرىپچى نە كەين، بەلام داواكراوھ كە داواي لىخوشبوون لە اللە بکەين و بو لاى ئەو بگەرئىنەوھ بە تەو بە كىردن، ئەگەر خوای گەورە بىننىت كە تۆ راستەو خۆ و دەستبەجى ھەقت قبول كىرد و ھاتىتە نىو ئايى ئىسلامەوھ و شايە تومانت ھىنا ؛ ئەوا يارمەتت دەدا بۇ وازھىنان لە تاوانە كان، ئەوھى بەرەو لاى اللە بروات و شوئىنى ھەق بکەوئىت ؛ خوای گەورە سەركە و تووى دە كات بۇ خىرى زياتر، بۇيە لە ئىستادا ھىچ دوودل مەبە لە ھاتنە نىو ئايى ئىسلامەوھ.

لە بەلگە كان سەبارەت بەم بابەتە، خوای گەورە دەفەرموئىت:

﴿قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ﴾ و اتە: ﴿ئەي پىغەمبەر ﷺ﴾ بلى: بە ئەوانەي كە بى باوھر بوون ئەگەر كوئايى بەئىن (بەبى بروايە كەيان) بە راستى (خوا) دەبورئىت لە ھەرچى لەوھو پىش كىردوويانە﴾ [۸: ۳۸].

چى بكهه بؤئهوهى بيمه مسولمان؟

هاتنه نيو ئاينى ئيسلامهوه كارئىكى زور ئاسانه، وپويستى به هيچ رپوره سمئىكى فهرى وئاماده بوونى هيچ يه كئىك نيبه، تهنه لهسهر مرؤفه كه ههر دوو شاهئديه كه بدات -شايه تومان بهئيت- به زانست و باوه رپوون به ماناكه، ئه ميس به ووتنى:

(أشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أن محمدًا رسول الله)

واته: (شاهئدى دهدهم هيچ په رستراوئىك شايستهى په رستن نيبه به ههق وراستى جگه له الله وشاهئدى دهدهم موحه مه د پيغه مبهرى خودايه)،

ئه گهر كرا به زمانى عه ره بى بيلئيت باشته وئه گهر قورس بوو ئه وا تهنه به زمانه كهى خؤت بيلئيت به سه وبه م شيوهيه مسولمان ده بيت، پاشان ده بيت ئاينه كهت فير بيت كه سه رچاوهى به خته وه ريته له دونيادا وهؤكارى رزگار بوونته له قيامه تدا

بؤ زانيارى زياتر سه بارهت به ئاينى ئيسلام ؛ ئامؤزگارى ده كهه به سه ردانى كردنى ئه م مالپه ره:

<https://byenah.com/ku>

به ستهرى (وه رگپراوى ماناكاني قورئاني پيروژ) به زمانى كوردى:

<https://quranenc.com/ku/home>

بؤ فير بوونى چؤنيه تي په يره و كردنى ئاينى ئيسلام، پيشنيار ده كهه سه ردانى ئه م مالپه ره بكه يت:

<https://byenah.com/ku>

پېرست

(كليك له سهر سه ره بابه ته كه بكه بوئه وهی بچيته سهر بابه ته له لاپه ره كه ی خویدا)

- پیشه کی ۴
- خوای بهرز ویاك ۵
- سیفه ته کانی په روه ردگار - سبحانه و تعالی - ۶
- په روه ردگاری په رستراو ده بیت خاوه نی کاملترین سیفه ته کان بیت ۶
- ثایا ماقوله په روه ردگار وازمان لیبهینیت به بی ئه وهی وهی ئاسمانیمان بو بنیریت؟ ۷
- قورثانی پیروز ۹
- بوچی چنده ها پیغه مبهه هه یه؟ ۹
- مروث نابیتته ئیماندار هه تاوه کو باوه ر دهینیت به هه موو پیغه مبهه ران ۱۰
- ثایا ئیسلام چییه؟ ۱۰
- باوه ری مسوئلمانان چییه سه بارهت به عیسا - علیه السلام -؟ ۱۱
- ئه وهی دهیه ویت رزگاری بیت له قیامه تدا ؛ ده بیت بیته نیو ئایینی ئیسلامه وه وشوینی پیغه مبهه ر موحه مه د بکه ویت
- صلی الله علیه وسلم - ۱۲
- ده بیت چی بکه م بوئه وهی ببه مسوئلمان؟ ۱۴
- ئیسلام رنگای به خته وه رییه ۱۵
- چی سوودیک به ده ست دهینم ئه گه ر بیمه نیو ئایینی ئیسلامه وه؟ ۱۵
- تووشی چی خه سارومه ندی وزیانیک ده بم ئه گه ر پهیره وکاری ئایینی ئیسلام نه بم؟ ۱۶
- برپاره که دوامه خه ! ۱۶
- هیچ پوزشیک نییه بو ئه و که سه ی هه ق رت ده کاته وه وشوینی باوبا پیرانی ده که ویت ۱۷
- چی بکات ئه و که سه ی که دهیه ویت مسوئلمان بیت به لام ده ترسیت له وهی که سه نزیکه کانی نازاری بدن؟ ۱۸
- په یامیک بو تو ئه ی خوینه ری به ریز ۱۹
- ثایا ئامادهیت بو مه زنترین برپاردان له ژیا نندا؟ ۱۹
- چی بکه م بوئه وهی ببه مسوئلمان؟ ۲۰
- پېرست ۲۱

نشر الإسلام بأكثر من 100 لغة

موسوعة الأحاديث النبوية
HadeethEnc.com

موسوعة تضم ترجمات للأحاديث النبوية وشروحها بعدة لغات

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

موسوعة تضم تفاسير وتراجم موثوقة لمعاني القرآن الكريم

IslamHouse.com

مرجعية مجانية إلكترونية موثوقة للتعريف بالإسلام

منتقى
المحتوى الإسلامي

موسوعة تضم المنتقى من المحتوى الإسلامي باللغات

موسوعة المصطلحات الإسلامية
TerminologyEnc.com

موسوعة تضم ترجمات المصطلحات الإسلامية وشروحها بعدة لغات

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

جمعية الدعوة
وتوعية الجاليات بالربوة

